

nummer 45, (94-3)

Officieel orgaan

van de

Filatelistenvereniging
"NOVIOPOST"

te

Nijmegen

Verschijnt 4 x per jaar

IN DIT NUMMER

*

Abracadabra

*

SPECIAAL ENGELAND:

*

luchtpostzegels Lundy

*

Het raadsel van de hoekletters

inschrijfnummer K.v.K. V145.625

REDACTIE

Redactieadres:

F. v.d. Puttestr. 27
6535 WD NIJMEGEN
TEL. 080-562711

Expeditie:

J.H.M. Furer

Redactie:

J. Spijkerman
J. Mulder
H. Geurts

Tekeningen:

L.P. Straten

AGENDA

Overzicht bijeenkomsten Noviopost 2e halfjaar 1994

7 oktober 1994

Thema-avond "Verenigd Koninkrijk van Groot Brittannië en Noord-Ierland". Meer informatie over deze avond elders in dit blad.

18 oktober 1994

Middagbijeenkomst in wijkcentrum "de Klokketoren" aanvang 14.30.

24 oktober 1994

Regionale ruilavond in wijkcentrum "de Klokketoren" van 19.00-22.00.

30 oktober 1994

Internationale postzegelbeurs in hotel Erica te Berg en Dal. Tientallen handelaren zijn op deze beurs aanwezig met postzegels en poststukken.

31 oktober 1994

Bijeenkomst Thematische verzamelaars in wijkcentrum "de Klokketoren". Aanvang 20.00 uur.

4 november 1994

- Kijkavond van de grote halfjaarlijkse veiling die op zaterdag 5 november 1994 gehouden wordt.
- De rondzenddienst presenteert zich. Gedurende de bijeenkomst wordt uitgebreid de gelegenheid gegeven om zegels uit de rondzendboekjes te halen. Een grote voorraad van verschillende landen in diverse prijsklassen is aanwezig. Een eerste kennismaking? Vragen? Wensen?
- Verloting en gratis presentieverloting.

AGENDA

5 november 1994

Grote halfjaarlijkse veiling voor de leden. Volop kavels van uitstekende kwaliteit met een redelijke prijs. Voor de gekochte kavels is geen opgeld en geen tafelgeld verschuldigd. Bezichtiging van de kavels van 10.30 tot 12.00 uur. Aanvang veiling 13.30 uur.

15 november 1994

Middagbijeenkomst in wijkcentrum "de Klokketoren" aanvang 14.30.

28 november 1994

Regionale ruilavond in wijkcentrum "de Klokketoren" van 19.00-22.00.

2 december 1994 (dus dit jaar de eerste vrijdag van de maand)

- Bingo
We sluiten het jaar af met filatelistische prijzen.
- Het volgende onderdeel is een verrassing.
- Verloting en gratis presentieverloting.

19 december 1994

Regionale ruilavond in wijkcentrum "de Klokketoren" van 19.00-22.00.

20 december 1994

Middagbijeenkomst in wijkcentrum "de Klokketoren" aanvang 14.30.

De gewone bijeenkomsten vinden plaats in:

Stadsdeelcentrum "Hatert", Couwenbergstraat.

Aanvang van de bijeenkomsten 20.00 uur. Zaal open 19.00 uur.

De middagbijeenkomsten en ruilavonden vinden plaats in:

Stadsdeelcentrum "de Klokketoren", Slotmaker de Bruïneweg.

De Internationale postzegelbeurs wordt uiteraard gehouden in hotel "Erica" in Berg en Dal.

Van de redactie

Nu de vakantie voorbij is, gaat eenieder weer aan de slag met de postzegels. Velen zullen kijken wat er zoal op de vakantie kaarten is binnen gekomen. Zitten daar nog de nodige aanwinsten bij? In ieder geval probeert de redactie van Novioposta u weer de nodige informatie over bijeenkomsten en ruilavonden te geven. Daarnaast staan de filatelistische artikelen hoog in het vaandel bij de redactie. Deze keer haken wij in op de thema avond "Groot Brittannië". Wat het de volgende keren zal zijn, weten wij nog niet exact, maar het is naar wij hopen altijd interessant.

Thema avond "Verenigd koninkrijk van Groot Brittannië en Noord Ierland".

Op vrijdagavond 7 oktober 1994 zal onze verenigingsavond in het teken staan van bovengenoemd thema. In onze vereniging zijn niet veel leden die Groot Brittannië c.s. verzamelen. Door middel van deze thema avond proberen we wat meer interesse voor dit verzamelwaardig gebied te wekken.

Heeft u ruilmateriaal dat op dit thema betrekking heeft, breng het dan mee. Er is zeker een liefhebber te vinden.

Tijdens de bijeenkomst stellen enkele leden een representatief gedeelte van hun verzameling tentoon. Ook zal een kader gevuld worden met uitleg over de Machin-zegels. Met deze zegels is een goedkope studie verzameling samen te stellen.

Verder zijn er drie korte dia-lezingen door medeleden:

- H. Pierlo laat een gedeelte van de Britse postzegels en postwaardestukken vanaf 1840 zien.
- J. Toussaint sluit aan op de tentoongestelde Machin-zegels met de postzegelboekjes van Engeland met Machin-zegels.
- J. Ebben belicht de posthistorie van de Engelse Kanaaleilanden.

Voor deze thema-avond zijn bestuur en leden van de andere Nijmeegse filatelisten verenigingen en het bestuur van 's-Hertogenbosch uitgenodigd.

De vaste onderdelen van onze verenigingsavonden zijn aangepast aan het thema. Een gratis hapje en een drankje zullen passen in de sfeer van de avond. Het is aan de leden de avond van 7 oktober 1994 te reserveren voor Noviopost.

Wat verzamelen onze leden?

Het is voor het bestuur belangrijk te weten wat de leden verzamelen. Er kan ingespeeld worden op de verzamelgebieden bij het organiseren van de thema-avonden, maar het schept ook de mogelijkheid om de leden met een zelfde verzamelgebied de gelegenheid te bieden met elkaar in contact te komen. De rondzenddienst en de veilingmeester kunnen misschien gericht werken en de leden nog meer van dienst zijn. Zo zijn er nog talloze redenen.

De enkele jaren geleden door het bestuur gehouden enquête heeft wel veel gegevens opgeleverd, maar lang niet voldoende voor een goed bestand. Het is vanzelfsprekend dat de verzamelde gegevens alleen intern gebruikt worden. Onder geen enkele voorwaarde worden de gegevens aan derden verstrekt.

De heer P. van Steenberghe heeft zich bereid verklaard om de helpende hand te bieden. Hij gaat de verzamelgebieden van alle leden op papier zetten. Daar heeft hij natuurlijk uw medewerking bij nodig. Geef dus aan hem door wat u verzamelt. Zo uitgebreid mogelijk. Dat kan, liefst schriftelijk, op de clubavond of per post, maar ook per telefoon. Niet te lang wachten, maar direct contact opnemen. Hij is er klaar voor. Het adres luidt:

P. van Steenberghe, Bronsgeeststraat 39, 6541 ZK Nijmegen, tel. 080-786690.

Bloemenmagazijn en Plantenkas

bv bloemisterij

AALBERS

hatertseweg 275

telefoon 55 02 75 • nijmegen

Uitnodiging aan alle thematische verzamelaars

Het aantal leden van onze vereniging dat overgaat tot het verzamelen van een thema groeit enorm. Velen proberen ook hun verzameling gereed te maken voor (wedstrijd) tentoonstellingen. Het gevolg van een en ander is, dat er bij deze grote groep leden steeds meer vragen rijzen over diverse onderdelen van dit verzamelgebied.

We nodigen dan ook alle thematische verzamelaars, of zij die interesse hebben of van plan zijn zo'n verzameling op te zetten, uit voor een eerste bijeenkomst op maandag 31 oktober 1994 om 20.00 uur in stadsdeelcentrum "de Klokketoren". Er zijn vanzelfsprekend geen kosten aan verbonden.

Wat staat u te wachten op deze avond? Op deze avond belichten we de technische kant van een verzameling. Dus over het opzetten van een verzameling met filatelistisch materiaal. Ter sprake komt o.a. de indeling van een blad, gebruik van klemstroken of niet, mogelijkheid van computer hulp bij het aanbrengen van kaderlijnen en tekst, enz.. De bijeenkomst is niet bedoeld om onze leden klaar te stomen voor deelname aan een tentoonstelling. Het is wel belangrijk dat men de regels kent die bij zo'n tentoonstelling gehanteerd worden.

Het in uw verzameling geïnvesteerde kapitaal kan door bijv. lekkage, brand of diefstal verloren gaan. Dan is er geld, soms veel geld nodig om een nieuwe collectie op te bouwen.

A VAN DE HOEF

VERZEKERINGSWINKEL

Postbus 309, 6500 AH Nijmegen
Telefoon (080) 226585-233465
van Oldenbarneveltstraat 23,
6512 AS Nijmegen

VERENIGINGSNIEUWS

Zeker als men van plan is in de toekomst aan een tentoonstelling deel te nemen. Men weet onderscheid te maken tussen filatelistisch materiaal en goed bedoeld maakwerk of particuliere prul.

Een verzameling samengesteld volgens de officiële regels heeft meer inhoud en meer waarde.

Voetballen bijv. gebeurt overal (ook bij familie feestjes) volgens de regels van de KNVB. Wij stellen dan ook een thematische verzameling samen volgens de officiële regels van de Nederlandse Bond.

In de toekomst zullen beslist wedstrijden met dia-lezingen en tentoonstellingen worden georganiseerd met andere verenigingen. Wij willen dan klaar zijn voor een goed resultaat.

Met de leden die op deze avond aanwezig zijn (of te kennen hebben gegeven dat ze mee willen doen), spreken we een vervolgvond af. Op deze vervolgvond komt dan het inhoudelijke deel van een thematische verzameling ter sprake. Deze avond zal worden verzorgd door onze leden P. Gerrits en G. Kolman. Ze volgen momenteel een cursus bij de Nederlandse Bond met als voornaamste punt: de 12 filatelistische elementen in een verzameling. Zo gaan we stap voor stap verder, totdat een presentabele verzameling gevormd is.

Mochten er leden zijn die niet aanwezig kunnen zijn en toch graag hadden willen deelnemen, dan kan bij voldoende deelname een herhaling (na afspraak) plaats vinden.

Na verloop van tijd zal voor de landen-verzamelaar een zelfde serie bijeenkomsten worden georganiseerd.

Commissie Activiteiten.

Veiling

Op 5 november barst het spektakel weer los. Twee keer per jaar vindt namelijk de grote verenigings veiling plaats. De aanwezigen hebben 's morgens of de avond daarvoor aandachtig de kavels bekeken. Op hun kavellijsten hebben zij hun aantekeningen gemaakt om bij het bieden mee te kunnen doen. De spanning voelen. Zal ik die zegels voor mijn verzameling voor een redelijke prijs kunnen bemachtigen of niet. Steeds meer leden pakken tijdens de kijk uren een kavellijst en proberen iets te kopen voor hun verzameling. Als u thuis de kavellijst rustig wilt kunnen bekijken, kunt u die aanvragen bij de veilingmeester. Doe dat verzoek voor 15 oktober middels een filatelistisch gefrankeerde brief aan:

H. Pierlo, Bergansiusstraat 13, 6523 BV Nijmegen.

Rectificatie

Wij waarderen het ten zeerste dat er steeds meer leden bijdragen leveren aan het verenigingsblad "Novioposta". Daarom betreuren wij het dat onder het artikel "Eerste man op de maan filatelistisch herdacht" niet de naam van de auteur F. Waltman is komen te staan. Bij deze de verontschuldiging van de redactie voor deze fout.

Lidmaatschap

Ondanks alle prijsstijgingen betaalt u voor het lidmaatschap van onze vereniging nog steeds fl. 30,- per jaar. Een abonnement op het Maandblad kost al meer. De prijs van het lidmaatschap kan alleen zo laag blijven als iedereen alles op tijd betaalt en tijdig het lidmaatschap opzegt. Dat laatste kunnen wij ons alleen voorstellen bij verhuizing of overlijden. Maar mocht u toch deze stap willen zetten, dan moet u dat wel doen voor 1 november. Anders moet de vereniging extra kosten maken. En dat wil toch niemand.

**POSTZEGELHUIS
ELDOORADO**

Keizershof 17 - 6834 DG Arnhem Telefoon 085 - 210013
Postbus 30295 - 6803 AG Arnhem

HET
ELDOORADO
VOOR DE
VERZAMELAAR
POSTZEGELHUIS "ELDOORADO"

**POSTZEGELVEILING
PASSON
ZEIST**

HET
VEILINGHUIS
VOOR DE
VERZAMELAAR
POSTZEGELVEILING "PASSON"

Heeft alles wat U als verzamelaar nodig heeft.

Zeer veel zegels, postfris of mooi gestempeld, FDC's enz. van Nederland en West-Europa en accessoires uit voorraad leverbaar. Wat wij onverhoopt niet in huis hebben, kunnen wij voor U bestellen. Ook kunt U bij ons alle nieuwe uitgaven uit de gehele wereld in abonnement nemen.

Elke vier weken een openbare veiling in Westervoort of Zeist elke zes weken onze schriftelijke Willemijn voor informatie, taxatie, inleveringen en het bekijken van kavels, bent U dagelijks welkom in ons ruime en gezellige bedrijfspand. Gemakkelijk bereikbaar met auto en openbaar vervoer. Einde lijn 3 Het Duifje. Keizershof 17, Arnhem.

Met onze gratis veilingcatalogus heeft U het meest veelzijdige aanbod regelmatig bij U thuis. Postbus 30295, 6803 AG Arnhem. Tel. 085 - 210013

WIJ BIEDEN M E E R O P HETZELFDE A D R E S

NAAM :

ADRES :

PLAATS :

Stichting Filatelie Rijk van Nijmegen

in samenwerking met

Afd. Nijmegen

Afd. Nijmegen

INTERNATIONALE POSTZEGELBEURS

Toegang gratis

Zondag 30 oktober 1994

in Hotel ERICA te BERG EN DAL
van 10.00-17.00 uur

Hiermede wordt U uitgenodigd tot een bezoek aan de Internationale postzegelbeurs. Hotel ERICA te Berg en Dal zal op bovengenoemde datum het centrum zijn van een groot filatelistisch gebeuren.

U vindt in de zalen van genoemd hotel een keur van zegels, postwaardestukken, catalogi en alles wat een filatelist interesseert.

Op beperkte schaal zal ook ruimte beschikbaar zijn om te ruilen.

Voor inlichtingen en tafelreservering:

G. J. Verbaan telefoon 080- 557936

H. Janssen telefoon 08895-42703

Deze beurs is speciaal bedoeld voor postzegels. Muntenruil of -handel e.d. is niet toegestaan.

U wordt er tevens op attent gemaakt op de uitstekende keuken van Hotel ERICA. Tot ziens in Berg en Dal.

Abracadabra

De gevorderde filatelisten onder ons zullen het probleem wel kennen en hebben al zoveel ervaring dat ze het hebben opgelost. Die zegels waarvan het niet direct duidelijk is uit welk land ze komen. Maar de beginnende filatelist moet ook geholpen worden; vandaar dit artikel.

Op de meeste postzegels staat de landsnaam en overige tekst vermeld in lettertekens die in ons land gebruikelijk zijn. Voor deze zegels is het vinden van het land van herkomst dus een simpele zaak.

Het eerste probleem dat we tegenkomen zijn de zegels zonder landsnaam. Engeland vond als uitvinder van de postzegel dat zij de naam van haar land er niet op behoefde te zetten. Opgelost dus zult u zeggen, maar pas op. Veel belastingzegels en lokale uitgaven hebben ook geen landsnaam. Denk maar eens aan de zegels uit de Spaans Burgeroorlog.

Er zijn landen die een aantal afwijkende letters hebben zoals å en ø maar dat levert meestal geen problemen op wat de leesbaarheid betreft. Er zijn echter landen die een volledig ander schrift gebruiken. Daarvoor behoeven we niet eens zo ver te gaan. In bijvoorbeeld Rusland en Joegoslavië wordt het kyrillisch schrift gebruikt, dat voor de gewone mens onder ons niet te lezen is. Met name Aziatische en Arabische landen hebben schrifttypen die soms meer op kinderkrabbels lijken dan op leesbare tekst.

Voor hen die wat moeite hebben om het land van herkomst te bepalen van postzegels met afwijkende schrifttypen hebben we op nevenstaande pagina alles eens even op een rijtje gezet. Deze afbeelding is al jaren in mijn bezit en de herkomst is niet meer te achterhalen. Maar omdat het zo'n handig hulpmiddel is wil ik hem niet aan onze lezers onthouden. Ik hoop dat u er net zoveel gemak van heeft als ik.

J. Furer

Van links naar rechts zegels met Grieks, Kyrillisch en Koreaans schrift

„Vreemde" lettertekens

1. Griekse lettertekens

a.	ΕΛΛΑΣ	Griekenland
b.	ΚΥΠΡΟΣ	Cyprus
c.	ΚΡΗΤΗ	Kreta
d.	ΗΠΕΙΡΟΣ	Epirus
e.	ΣΑΜΟΥ	Samos
f.	ΙΟΝΙΚΟΝ ΚΡΑΤΟΣ	Ionische eilanden

2. Kyrillische lettertekens

a.	ПОЧТА СССР	Rusland
b.	ПОЧТОВАЯ МАРКА	Rusland
c.	УКРАЇНСЬКА	Oekraïne
d.	БЪЛГАРИЯ	Bulgarije
e.	СРБИЈА	Servië
f.	HRVATSKA	Kroatië
g.	DRŽAVA S.H.S	Kroatië
h.	ПОШТЕ ЦРНЕ ГОРЕ	Montenegro
i.	ЈУГОСЛАВИЈА	Joegoslavië
k.	МОНГОЛ УЛСЫН	Mongolië

3. Aziatische schrifttekens

a.		China Volksrepubliek
b.		Taiwan (Formosa Nationalistisch China)
c.		Japan
d.		Korea Noord
e.		Korea Zuid
f.		Ryu Kyu eilanden
g.		Mandschoerije (Mandschukuo)
h.		Israel
i.		Thailand (Siam)
j.		Burma

De eerste luchtpostzegels van Lundy

Het eiland Lundy, gelegen in het Bristol kanaal, en eigendom van de familie Harman, gaf zijn eerste lokale postzegel uit in 1929. De zegel diende om de kosten te voldoen van een service welke nodig was bij het ontbreken van een engels postkantoor op het eiland. Brieven werden via zee vervoerd door het motorschip "Lerina", van Lundy naar Instow in Noord-Devon.

De eerste luchtpostdienst werd opgericht naar een idee van R.T. Boyd van de "Barnstaple and North Devon Flying Club". Mr Harman legde een landingsbaan aan op Lundy, en in 1934 vond de eerste proefvlucht plaats. Een regelmatige vliegdienst begon in de lente van 1935. Het initiatief sloeg zo goed aan dat het grootste gedeelte van de post van en naar Lundy tussen 1935 en 1939 werd vervoerd per vliegtuig.

Om de administratie te vereenvoudigen besloot Mr Boyd om zegels of labels in te voeren, welke op de brieven geplakt dienden te worden, naast de lokale zegel van Lundy en de normale engelse zegel.

De eerste zegels werden gedrukt in rollen van 500 stuks. De "zegels" lijken veel op kaartjes voor dekstoelen van schepen, maar worden door de verzamelaars meestal tramkaartjes genoemd.

De zegel werd uitgegeven in 3 waarden en wel:

1/2d. zwart op rood, 1d. zwart op geel en 3d. zwart op blauw.

In 1936 werd de dienst commerciëler opgezet, en een firma werd opgericht met de grootse naam "Lundy and Atlantic Coasts Air Lines Ltd".

De "tramkaartjes" werden vervangen door een attractievere en grotere serie zegels. Deze werden gedrukt bij Pincomb & Son in Barnstaple, in vellen van 12 stuks. In boekjes zaten 100 van deze vellen van één waarde.

Vanwege het ontwerp worden deze zegels door Lundy specialisten "grote kaart" genoemd. Ze werden uitgegeven in 6 waarden : 1/2d. zwart, 1d. rood, 2d. groen, 3d. blauw, 6d. oranje en 1s. lavendel. De uitgave bevat veel variëteiten, zoals een extra vlaggestok aan het gemeentehuis en een punt na Lundy.

Begin 1937 was er een tijdelijk tekort aan 1/2d. zegels. Hiervoor werden toen diagonaal gehalveerde zegels van 1d gebruikt. Deze zijn zeldzaam op brief.

Wegens het tekort aan 1/2d. zegels verschenen er op 22 juli 1937 een zegel van 1/2d. violet in een kleiner formaat. Op de zegel is een vliegtuig boven Lundy afgebeeld, met de firmanaam rondom de zegel. Deze zegel komt ook voor zonder rand inschrift en met een 5-lijnige opdruk "Lundy and Atlantic Coasts Air Lines Ltd", in zwart of in grijs-groen.

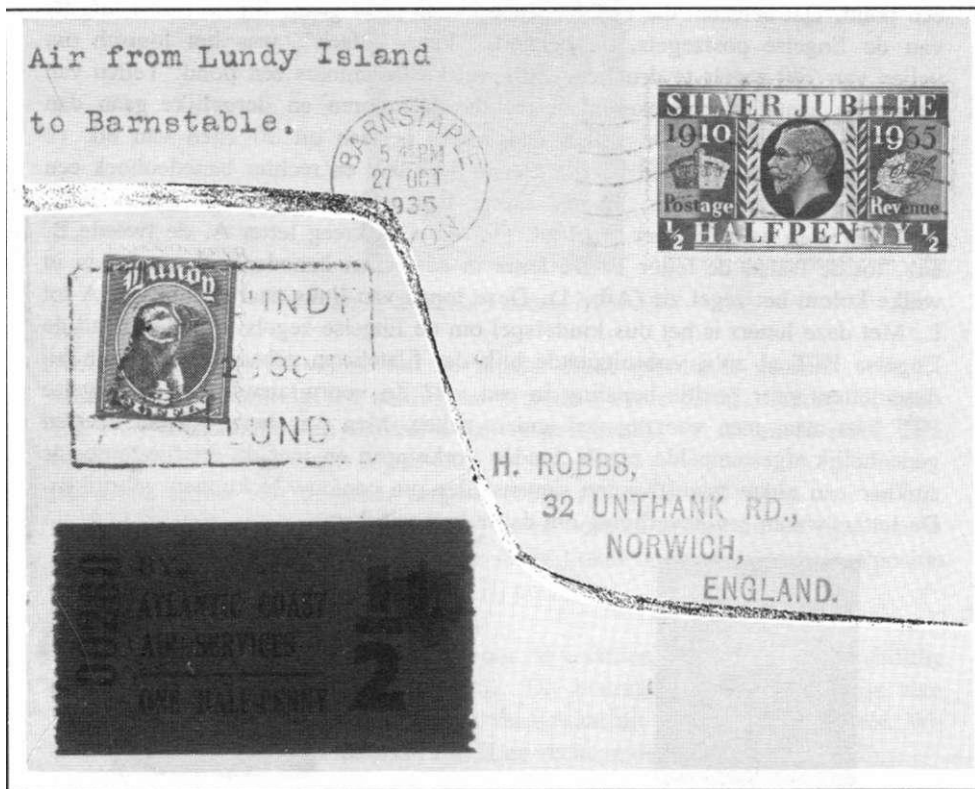
In maart 1939 verscheen een nieuwe oplage, waarbij de kleur van violet werd gewijzigd in rood. April 1939 verscheen een nieuwe 1d. zegel in een gewijzigde tekening (postvliegtuig en een van de vuurtorens van Lundy). De zegels van 1937-39 werden gedrukt in vellen van 48 stuks.

Bij het uitbreken van de 2e wereldoorlog moest de dienst gestaakt worden. In 1950 werd toestemming verkregen om vanaf het RAF vliegveld Chivenor civiele vluchten te starten. De post werd nu vervoerd zonder het gebruik van extra zegels. Er werden nu de normale zegels van Lundy gebruikt, overdrukt met "By Air". In 1955 stortte het (eenmotorige) postvliegtuig in zee, waarop verdere vluchten werden verboden door het "Ministry of Civil Aviation".

Hoewel enige tijd later weer postvluchten werden toegestaan, besloot Mr Harman om meer te vertrouwen op zeetransport. Er werd een nieuw schip aangekocht, het motorschip "Lundy Gannet". De post wordt sindsdien weer per schip aangevoerd.

H. Geurts

Bron: P. Kelley, The first Lundy airmails, in Stamp Collecting mei 1967.

Voorzijde + achterzijde luchtpostbrief van Lundy met "tramkaartje" luchtpostzegel

56, 80, 112, 192, 240, 480

Wie deze reeks cijfers ziet, denkt misschien te maken te hebben met een wiskundig artikel dat per ongeluk in Novioposta terecht is gekomen. Niets is echter minder waar. Engeland stapte wat geld betreft pas in 1971 over op het metrieke stelsel en kent dan ook voor ons vreemde aantallen als verdeling van eenheden. Op school leerden we dat er 12 pence in een shilling zitten en 20 shilling in een pond. In Nederland zijn we gewend dat de normale postzegels, speciale blokken en velletjes uitgezonderd, in vellen van 100 of 200 exemplaren gedrukt worden. Deze voor ons normale aantallen gelden niet voor de oude Engelse uitgiften. In dit verhaal zal uit de doeken worden gedaan hoe dat nu eigenlijk zit en wat daar zoal mee samenhangt.

Zoals reeds eerder opgemerkt gaan er 12 pence in een shilling en 20 shilling in een pond. Dat betekent dat er 240 pence in een pond gaan. Bij de eerste uitgifte van de Engelse postzegels, de bekende "Penny Black", was het logisch om vellen van 240 zegels te drukken. Zo'n vel kostte immers een pond. Tellen van verkochte aantallen, verrekeningen met hoofdkantoren en dergelijke gaan dan ook veel eenvoudiger. De vellen met zegels bestaan uit 20 rijen van elk 12 zegels. Wie de zegels goed bekijkt ziet in de linker en rechter benedenhoek een vierkantje met een letter. In de linker benedenhoek wordt met een letter aangegeven in welke rij het zegel zit. De eerste rij kreeg letter A, de tweede B, enz. tot de laatste de letter T. De letter in de rechter benedenhoek geeft aan in welke kolom het zegel zit (Afb. 1). Deze lopen van links naar rechts van A tot L. Met deze letters is het dus kinderspel om de Engelse zegels te platen. Had de Engelse PTT al zo'n vooruitziende blik dat filatelisten gebaat zouden zijn bij deze letters voor positie bepaling in een vel? Zo vooruitziend was de Engelse PTT niet maar men voorzag wel andere zaken. Men was bevreesd dat mensen gedeeltelijk afgestempelde zegels zouden verknippen en met de onafgestempelde stukken een nieuw zegel zouden samenstellen om opnieuw te kunnen gebruiken. De letters waren een beveiliging om dat te bemoeilijken.

Afb. 1 Penny Black met aan onderzijde hoekletters en Yvert 27 met hoekletters aan onder- en bovenzijde

Dat de praktijk van knip- en plakwerk werden toegepast en dat de beveiliging niet afdoende was, blijkt uit het feit dat er met ingang van de uitgifte van 1858 een uitbreiding kwam. Ook in de linker en rechter bovenhoek werden letters geplaatst (Afb. 1). Om het de knutselaars echt moeilijk te maken, stond in de linker bovenhoek dezelfde letter als in de rechter benedenhoek (de kolom positie). In de rechter bovenhoek kwam dezelfde letter als in de linker benedenhoek (de rij positie). Gewapend met deze kennis kunnen we beginnen aan de getallen zoals vermeld in de titel. Deze getallen geven namelijk het aantal zegels per vel aan zoals die bij de oudere Engelse uitgiften zijn gebruikt. De vreemde aantallen zegels per vel hebben duidelijk te maken met het totaal bedrag van een vel. Daarnaast is het zo dat wanneer we de samenstelling van een vel kennen, we weten welke hoekletters er zijn.

Afb. 2 Zegel van 5 shilling (Yvert 43)

We beginnen met de vellen van 56 zegels. Deze grootte is gebruikt voor de waarden van 5 shilling, 10 shilling en 1 pond (Yvert 43-45, Stanley Gibbons 126-129). De waarde van een vel is dan respectievelijk 14, 28 en 56 pond. Een vel bestaat uit 7 rijen van 8 zegels (Afb. 2).

De grote zegels van 5 pond, uitgave 1882, (Yv. 46, SG 133) werden ook gedrukt in vellen van 56 stuks. Deze vellen bestaan echter uit 14 rijen van 4 stuks. Alleen bij deze zegel is de letter in de linker onderhoek de kolom positie en de letter in de rechter onderhoek de rij positie.

De vellen van 80 zegels zijn gebruikt voor de waarden van 5 shilling, 10 shilling en 1 pond (Yv. 40-42, SG 134-136). De bedragen van een vel zijn dan respectievelijk 20, 40 en 80 pond. Het vel bestaat uit 8 rijen van 10 zegels. We vinden dus linksonder de letters A t/m H en rechtsonder A t/m J (zie afb 2).

De zegels van 1 pond (Yv. 89, 90 en 105, SG 185, 186 en 212) zijn mede gezien het formaat, gedrukt in 20 rijen van 4 zegels (Afb. 5).

Afb. 3 Brief met Yvert nr. 3 naar Edinburgh

De vellen van 112 stuks werden gebruikt voor de zegels van 2½, 5 en 10 shilling (Yv. 86-88, SG 175-177). De prijs van een vel wordt dan achtereenvolgens 14, 28 en 56 pond. Een vel bestaat uit 14 rijen van 8 zegels.

Voor de zegel van 2½ pence (Yv. 55-57, SG 140-142) werd een vel gemaakt van 192 zegels. Het vel bestaat uit 12 rijen van 16 zegels en de kostprijs van een vel is 2 pond.

Afb. 4 Brief met o.a. een paar 6 pence zegels waarop duidelijk de opvolgende rijletters te zien zijn

Afb. 5 Zegel van 1 pond

De zegel van $\frac{1}{2}$ pence (Yv. 49, SG 138) is gedrukt in vellen van 480 stuks zodat de prijs van een vel precies 1 pond is. Een vel bestaat uit 20 rijen van 24 zegels.

We keren nu terug naar de vellen van 240 stuks. Deze zijn gebruikt voor de volgende catalogus nummers:

Yv. 1-4, 8-15, 21-39, 47-48, 50-54, 58-66, 68, 74-75, 77, 80-85

SG 1-4, 8-12, 75-121, 96-98, 102-107, 138-156, 165, 157-158, 188, 191-196.

Deze zegels (Afb. 6) zijn gedrukt in vellen van 20 rijen van 12 zegels. Vanwege het afwijkende formaat werden de zegels Yv. 78-79, SG 189-190 gedrukt in 12 rijen van 20 zegels. De genoemde zegels zijn alle lage waarden zodat de pence waarde overeenkomt met dezelfde pondwaarde voor een vel (bijv. een vel van 3 pence zegels kost 3 pond).

Een goede lezer zal opmerken dat we in ons overzicht de nummers Yv. 5-7 en 16-20, SG 5-7 62-73 niet hebben genoemd. Deze zegels zijn wel gedrukt in vellen van 240 stuks maar bevatten geen hoekletters. De hoekletters bleven achterwege omdat de zegels bestemd waren voor post naar het buitenland. Misschien heeft de Engelse PTT slechte ervaringen opgedaan en besloot zij later om toch maar alle zegels van hoekletters te voorzien. Voor de "echte platers" zijn de genoemde nummers natuurlijk een grote uitdaging.

Afb. 6 Zegels van diverse pence waarden met hoekletters

Afb. 7 Rode 1 pence zegel, bekend vanwege de plaatnummers, op een brief van Bradford-Yorks. naar Londen

Na 1884 is de Engelse PTT gestopt met de beveiliging door middel van hoekletters. Vanaf dat moment kunnen we niet meer eenvoudig met behulp van de hoekletters nagaan hoe groot de aantallen zegels per vel zijn.

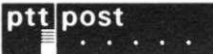
J. Mulder / H. Pierlo

Bron: Rompay, R. van, 'Puzzelen met hoekletters op zegels van Groot-Brittannië' in Maandblad VBP-Studiekring.

Noviopostje

Gevraagd: afstempelingen Land van Cuijk op poststukken. Aanbieding van materiaal aan H. Geurts, Habsburgsestraat 9, 5361 BR Grave.

**Ik had
zomaar zin
om je te
schrijven.**

Wij zorgen ervoor. ptt post

FILATELISTEN VER. "NOVIOPOST"

Bestuur

Voorzitter:

J.P. Toussaint, Waterstraat 43
6573 AB Beek-Ubbergen, tel. 08895-41851

Secretaris:

J.G.M. Rademaker, Beethovenlaan 337
6865 DV Doorwerth, tel. 085-340331

Penningmeester:

A. Thijssen, Postbus 77
6580 AB Malden, tel. 080-581054
Postbankrekening 575462 t.n.v.
Fil. Ver. "NOVIOPOST" Nijmegen

Veilingen:

H. Pierlo, Bergansiusstr. 13
6523 BV Nijmegen, tel. 080-225282

Ledenwerving:

Mevr. Th.G. v. Hoogstraten-v. Rijswijk
Zebrastraat 18
6531 TX Nijmegen, tel. 080-550895

Commissie Activiteiten:

J.H.A. Ebben, Jekerstraat 15
6542 RZ Nijmegen, tel. 080-771648

Afdeling jeugd:

H.M. van Rooijen, Heydenrijkstr. 74
6521 LD Nijmegen, tel. 080-234447

Redactie NovioPosta:

J. Mulder, Hazeleger 218
5431 HT Cuijk, tel. 08850-14047

Uitleenadressen Yvert-catalogus:

Mevr. J.A. Dassel-Nienhuis,
Pandastraat 28
6531 VD Nijmegen, tel. 080-552698
J.A.W. de Graaf, Malvert 24-26
6538 AP Nijmegen, tel. 080-440110

Nieuwtjesdienst Buitenland:

Mr. F.M. Hilgers, Prof. Huybersstr. 23
6524 NP Nijmegen, tel. 080-231150
Postbankrekening 5552048 t.n.v. Hoofd
Nieuwtjesdienst "NOVIOPOST" Nijmegen

Nederlandse FDC-dienst:

P.J. Melsinga, Nervalaan 73
6642 AK Beuningen, tel. 08897-77853
Postbankrekening 4346530 t.n.v. Ned.
FDC-dienst "NOVIOPOST" Nijmegen

Bibliotheek/Rondzending Tijdschriften

H. Janssen, Esdoornstraat 9
6573WV Beek-Ubbergen, tel. 08895-42703

Rondzenddienst

Hoofd Rondzendingen/aanleveren boekjes:

J.M. Rijdsdijk, Postweg 37
6523 KR Nijmegen, tel. 080-221596

Administratie:

A. Thijssen, Postbus 77, 6580 AB Malden
Postbankrekening 2744133
t.n.v. Hoofd Rondzendingen "NOVIOPOST"

Distributie:

J.H.A.A. Reerink, Hillekensacker 20-45
6546 LA Nijmegen, tel. 080-779202

Subhoofd Oost:

Mevr. M. Dederen, Straalmanstraat 30
6521 JM Nijmegen, tel. 080-232465

Subhoofd Goffert:

E.J. Hubertus, Luipaardstraat 8
6531 PS Nijmegen, tel. 080-553735

Subhoofd West:

J.H.A.A. Reerink, Hillekensacker 20-45
6546 LA Nijmegen, tel. 080-779202

Subhoofd Zuid:

L. v.d. Sloot, Winkelsteegweg 16
6534 XE Nijmegen, tel. 080-551815

Subhoofd Maaskant-Oost:

J.H. Geneste, Berkenstraat 23
6598 AZ Heyen, tel. 08851-12203

Subhoofd Maaskant-West:

G.A.J. Kolman, Akkerslagen 45
5364 RG Escharen, tel. 08860-73868

Subhoofd Ooy polder:

A. Vos, Merelstraat 9
6573 AX Beek-Ubbergen, tel. 08895-42669

Gerichte Rondzendingen Ned. en Overzee:

H.J.M. ten Dam, Kluijskamp 11-33
6545 JE Nijmegen, tel. 080-781153

Overige Gerichte Rondzendingen:

Mevr. Th.G. v. Hoogstraten-v. Rijswijk
Zebrastraat 18
6531 TX Nijmegen, tel. 080-550895

Commissie Postzegelbeurs Berg en Dal, van de Stichting "Fiatellie Rijk van Nijmegen", namens "NOVIOPOST":

H. Janssen, Esdoornstraat 9
6573 WV Beek-Ubbergen, tel. 08895-42703